

Asia: VN/7502/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi YVA-lain ja SOVA-lain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta ja luonnoksesta esitykseksi SOVA-asetuksen 1 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kymenlaakson liitto kiittää lausuntopyynnöstä.

Kymenlaakson liitto katsoo, että valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutuksia koskevien viranomaistehtävien siirtäminen ympäristöministeriöltä Suomen ympäristökeskukselle (SYKE) voi olla ongelmallista erityisesti kaavoituksen ja alueiden käytön suunnittelun näkökulmasta. Maakuntien liitot laativat maakuntakaavoja, merialuesuunnitelmia ja maakuntasuunnitelmia ja –ohjelmia. Maakuntasuunnitelmasta, maakuntakaavasta sekä merialuesuunnitelmasta säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL) ja maakuntaohjelmasta laissa alueiden kehittämisestä ja rakennerrahastotoiminnan hallinnoinnista.

Ympäristöministeriön toimialaan kuuluu MRL 17 §:n mukaan alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimen yleinen kehittäminen ja ohjaus sekä vastuu merialuesuunnittelun yleisestä kehittämisestä ja ohjauksesta sekä yhteistyöstä naapurivaltioiden kanssa. Ympäristöministeriöllä on näin ollen vahva rooli alueiden käytön suunnittelun kysymysten osalta. Nykyisin Suomen ympäristökeskus on ympäristöalan tutkimus- ja kehittämiskeskus, jonka tehtävät painottuvat ympäristöasiantuntijuuteen. Kymenlaakson liitto katsoo, että alueiden käytön suunnittelun kannalta rajat ylittävien ympäristövaikutusten vastuuviranomaisen tiivis yhteistyö maankäytön suunnittelusta vastaavan tahon kanssa on etu. Kymenlaakson liitto katsoo, että mikäli MRL 26 a-luvun mukaiset tehtävät siirretään ympäristöministeriöltä Suomen ympäristökeskukselle, tulee varmistua siitä, että SYKE:llä on riittävä osaaminen alueiden käytön suunnittelun kokonaisuudesta, lainsäädännöstä ja suhteesta muuhun suunnitteluun.

Ympäristöministeriön rooli maakuntakaavoituksen osalta on keskeinen alueiden käytön ohjauksen sekä valtakunnallisten maankäyttökysymysten ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edistämisen näkökulmasta. Maakuntakaavoissa käsitellään valtakunnallisesti merkittäviä kysymyksiä liittyen mm. energiahuoltoon ja liikenteeseen. Valtakunnallisesti merkittävien alueiden käytön suunnittelukysymysten osalta voi olla myös valtioiden rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia eikä niiden tunnistaminen ole aina yksiselitteistä.

Kymenlaakson sijainti EU:n ja Venäjän ulkorajalla asettaa haasteita myös maankäytön suunnitteluun ja aluekehittämiseen. Lakiesityksen mukaisia valtioiden rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia koskevia tehtäviä hoitaa Venäjällä ministeriötaso. Ministeriötason osaaminen korostuu näin ollen myös Venäjä-kysymysten osalta erityisesti tällä hetkellä vallitsevasta maailmantilanteesta johtuen.

Hering Frank
Kymenlaakson liitto

Vuorinen Lotta
Kymenlaakson liitto